

Secretariaat P.G. Arissen
p/a Dijkstraat 11
6658 AG Beneden-Leeuwen

Contact:
L. Bezemer
0610101851/secretaris@vnggelderland.nl

Onderwerp:
Zorg over financiële positie gemeenten en taken sociaal domein

Datum:
29 november 2019

Ministerie van volksgezondheid, Welzijn en sport
t.a.v. Minister H.M. de Jonge
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Geachte heer De Jonge, waarde Minister,

De gedecentraliseerde taken in het Sociaal domein (waaronder WMO, Jeugdzorg en participatie) zijn door de gemeenten voortvarend en doortastend opgepakt om voor de mensen waar het om gaat, hulp te bieden die gericht is op een zo goed mogelijk persoonlijk leven, in de eigen leefomgeving en op deelname aan de samenleving.

Nu gemeenten enkele jaren aan de slag zijn met dit takenpakket zien we enerzijds een groei in het gebruik waardoor er kostenstijging is ontstaan en anderzijds een achtergrond van doorwerking van afgesproken bezuinigingen bij de decentralisatie. Parallel daaraan werkt het lagere investeringsniveau van de Rijksoverheid door in een algemene daling van de inkomsten van gemeenten.

Die samenhang leidt tot ernstige druk op de financiële positie van gemeenten, ook in Gelderland. Het geld kan maar een keer worden uitgegeven en daardoor zijn gemeenten gedwongen keuzes te maken om op andere taken te verminderen c.q. taken af te bouwen. Inwoners merken een verschraving of beëindiging van taken van hun gemeente voor hen. Hoe leg je dat in een periode van economische groei en welvaart uit aan de lokale samenleving? En het financieel perspectief toont in de huidige situatie geen verbetering, zolang de ernstige discrepantie tussen het gebruik van zorgtaken en de rijksbijdrage aan de bekostiging zo ver uiteen liggen.

Specifiek voor Oost- Nederland wijzen wij u op de problematiek van Beschermd Wonen. Vanaf 2021 ligt de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen en maatschappelijk opvang niet meer bij de centrumgemeenten maar bij alle gemeenten waarbij een herverdeling van gelden plaatsvindt. In Oost-Nederland pakt dat echt nadelig uit voor gemeenten, waardoor er nog meer financiële druk ontstaat.

Als bestuur van VNG Gelderland dringen we er daarom bij u, onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en sport, aan op overleg met de VNG. Het doel daarvan moet zijn om te komen tot maatregelen die recht doen aan een goede uitvoering van de taken in het sociaal domein in ons land gekoppeld aan een goed financieel perspectief voor gemeenten. Dan blijven er mogelijkheden om de andere gemeentelijke taken en de komende grote opgaven (energietransitie, klimaat en betaalbare woningen) op te pakken.

Wanneer dat perspectief voor de kosten voor het Sociaal Domein er komt geeft dat voor gemeenten ruimte om inzet te leveren voor de grote uitdagingen van energietransitie en klimaatverandering, invoering van de Omgevingswet, de behoefte aan (gediversifieerde) woningbouw, terugdringen van ondermijning en andere nijpende problemen. Het gaat daarbij ook om een sterk en vitaal lokaal bestuur dat in staat is als nabije overheid te werken aan de ontwikkeling van de samenleving. De financiële last die nu in toenemende mate op gemeenten gaat drukken leidt tot aantasting van de rol van de gemeente als lokale overheid. Hoe kunnen gemeenten de grote uitdagingen, die door het rijk gevraagd worden, aan zonder de middelen daartoe? Wat gaat dat betekenen voor onze inwoners?

Wij rekenen daarom op uw inzet en resultaat om tot een doorbraak in deze problematiek te komen. Wij zijn beschikbaar voor overleg en mee denken over de oplossingsrichting.

Hoogachtend,

Mr. L.J. Verhulst
Voorzitter bestuur VNG Gelderland

P. G. Arissen
secretaris bestuur VNG Gelderland

Afschriften van deze brief worden verzonden aan leden van de Tweede Kamer, Bestuur VNG, Gelderse VNG-commissieleden, Provincie Gelderland, Gelderse gemeenten, VNG-afdelingen